

W Y R O K
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 października 2010r.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Kielcach
w składzie następującym:

Przewodniczący	Sędzia WSA Dorota Chobian (spr.)
Sędziowie	Sędzia WSA Sylwester Miziołek, Sędzia NSA Anna Żak
Protokolant	Asystent sędziego Katarzyna Dziubińska

po rozpoznaniu w Wydziale II na rozprawie w dniu 13 października 2010r.
sprawy ze skargi M.B.
na decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego
z dnia [...] znak; [...]
w przedmiocie rejestracji pojazdu

- I. uchyła zaskarżoną decyzję oraz poprzedzającą ją decyzję organu I instancji;**
- II. stwierdza, że zaskarżona decyzja nie podlega wykonaniu do chwili uprawomocnienia się wyroku.**

UZASADNIENIE

Samorządowe Kolegium Odwoławcze decyzją z dnia [...] znak: [...], po rozpatrzeniu odwołania Michała Brachowicza od decyzji wydanej przez działającego z upoważnienia Starosty Powiatowego w B., Naczelnika Wydziału Komunikacji i Transportu znak: [...] z dnia [...], orzekającej o odmowie rejestracji pojazdu marki Renault G230, na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 w związku z art. 127 § 2 kpa utrzymało w mocy zaskarżoną decyzję.

W uzasadnieniu organ odwoławczy wskazał, że art.72 ust.1 ustawy Prawo o ruchu drogowym wymienia dokumenty, jakie są wymagane do zarejestrowania pojazdu. Ustęp 5 tego artykułu stanowi, że rejestracji dokonuje się na podstawie dowodu rejestracyjnego, jeżeli pojazd był zarejestrowany. Powyższy przepis formułuje wymogi formalne rejestracji i musi być rozumiany restrykcyjnie (wyrok NSA z dnia 22.06.2006r. sygn. akt I OSK 1005/06).

Dalej Kolegium wskazało, że od 25 grudnia 2007r. w polskim systemie prawnym rejestracja pojazdu sprowadzonego z terytorium Unii Europejskiej (wcześniej zarejestrowanego) uwarunkowana jest od przedstawienia dowodu rejestracyjnego. Ponadto, stosownie do § 3 ust.1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie rejestracji i oznaczania pojazdów, w przypadku zgłoszenia do pierwszej rejestracji pojazdu sprowadzonego z zagranicy, jego właściciel dołącza do wniosku o rejestrację dowód rejestracyjny, jeżeli pojazd był zarejestrowany.

Organ II instancji stwierdził również, iż powyższe przepisy zostały dostosowane do wymogów prawa Unii Europejskiej. Zgodnie bowiem z przepisami dyrektywy 1999/37/WE z dnia 29 kwietnia 1999r. w sprawie dokumentów rejestracyjnych pojazdów, do zarejestrowania w Polsce pojazdu sprowadzonego z państw unijnych i tam już zarejestrowanego, konieczne jest okazanie dotychczasowego dowodu rejestracyjnego auta. Żaden inny dokument nie może go zastąpić przy rejestracji pojazdu. Tymczasem z akt sprawy wynika, że pojazd marki Renault G230, zgodnie ze świadectwem sprzedaży, był wcześniej zarejestrowany na terytorium Francji - nr rejestracyjny [...]. Brak jest natomiast dowodów potwierdzających, że pojazd ten został wyrejestrowany. Zatem, zdaniem Kolegium, w momencie zakupu przedmiotowego samochodu, pojazd ten był zarejestrowany i winien posiadać dowód rejestracyjny. Ponieważ wnioskodawca nie przedłożył wymaganego dowodu rejestracyjnego, pomimo wezwania przez organ rejestrujący, zasadnym było wydanie decyzji odmawiającej rejestracji tego pojazdu.

Następnie organ odwoławczy przedstawił cele dyrektywy Nr 1999/37/WE wskazując, że art. 72 ust. 1 pkt 5 ustawy Prawa o ruchu drogowym w świetle tych celów powinien być w pierwszej kolejności interpretowany jako instrument służący usprawnieniu funkcjonowania rynku wspólnotowego w zakresie obrotu pojazdami. Z zawartego w tym przepisie sformułowania, iż „rejestracji dokonuje się na podstawie dowodu rejestracyjnego, jeżeli pojazd był zarejestrowany” należy przede wszystkim wyprowadzać leżący po stronie organów obowiązek uznania dowodu rejestracyjnego wydanego w innym państwie członkowskim (zob. art. 4 dyrektywy). Nieprzedstawienie dowodu rejestracyjnego stanowi podstawą odmowy rejestracji (pkt 5 i 9 preambuły oraz artykuł 5 ust. 2 dyrektywy).

Odnosząc się do zarzutów odwołania dotyczących obowiązku rejestracji posiadanego pojazdu ze względu na fakt kupienia go od francuskiego odpowiednika Skarbu Państwa, Kolegium wskazało, że dowód rejestracyjny jest wymagany tylko wówczas, gdy pojazd był zarejestrowany. Nie jest wymagane jego przedłożenie, gdy pojazd został zakupiony po przypadku na rzecz Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, a także zakupionego od Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,

Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej lub Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej albo pojazdu wycofanego czasowo z ruchu, w którym to wypadku zamiast dowodu rejestracyjnego wymaga się przedstawienia decyzji o czasowym wycofaniu pojazdu z ruchu (ust. 2 pkt 5). W rozpatrywanej sprawie pojazd został zakupiony od Biura Sprzedaży Dóbr Państwowych w Tuluzie w drodze licytacji. Stanowił on własność tego Biura, natomiast nie został włączony do jego majątku w drodze przepadku i nie należał do żadnego rodzaju służb wymienionych w art. 72 ust. 2 pkt 3 ustawy. W związku z tym nie można uznać, iż w rozpatrywanej sprawie nie jest wymagany wcześniejszy dowód rejestracyjny.

W skardze na powyższą decyzję M.B. wskazał, że przedmiotowy pojazd powinien być zarejestrowany, ponieważ został zakupiony na aukcji publicznej od Biura Sprzedaży Dóbr Państwowych w Tuluzie we Francji, gdzie otrzymał komplet dokumentów. Dowody rejestracyjne pojazdów sprzedawanych przez ww. Biuro są przechowywane przez Prefekturę, a kupujący otrzymuje świadectwo, które umożliwia mu ponowną rejestrację. Następnie powołując się na art. 34 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej zauważył, że jeżeli zgodnie z prawem francuskim można na podstawie wskazanych dokumentów zarejestrować legalnie nabyty tam pojazd, a ponadto nie istnieje możliwość uzyskania innych dokumentów do rejestracji pojazdu, nie można ograniczać prawa do jego rejestracji w Polsce.

Dodał, że Dyrektywa 1999/37/WE w żadnym przypadku nie stwierdza, że dowód rejestracyjny (lub właściwe świadectwo rejestracji, gdyż taką terminologią posługuje się Dyrektywa) powinien stanowić, zgodnie z wolą europejskiego prawodawcy, jedyną podstawę do rejestracji pojazdu kupionego w innym państwie członkowskim. Nie wynika to ani z przytaczanych przez Kolegium fragmentów tej dyrektywy, ani z jej całościowego kształtu. Wręcz przeciwnie, wydaje się, że art. 4 dyrektywy nakłada na polski organ obowiązek uznania dokumentu wydanego przez urząd francuski w celu ponownego zarejestrowania pojazdu, gdyż polskie tłumaczenie dyrektywy celowo nie posługuje się pojęciem „dowód rejestracyjny”, a szerszym pojęciem „świadectwo rejestracji”. Użycie szerszego pojęcia usprawiedliwione jest tym, że systemy wydawania dokumentów w różnych państwach różnią się między sobą. Jeżeli zatem celem dyrektywy ma być rzeczywiście ułatwienie obrotu między państwami członkowskimi, nie może ona zostać poddana tak rygorystycznej interpretacji, jaką zastosowały organy I i II instancji.

Świadectwo sprzedaży stwierdza, że dokument ten „został sporządzony jako podstawa do wydania dowodu rejestracyjnego”. W związku z tym nieuzasadniona jest obawa SKO, iż „brak jest dowodów potwierdzających, że pojazd ten został wyrejestrowany”. Oczywiście jest, że nie wystawia się zaświadczenia mającego na celu umożliwienie rejestracji pojazdu, który jest zarejestrowany, a takie zaświadczenie urząd może wystawić tylko wobec tych pojazdów, które już zostały wyrejestrowane. Biorąc to pod uwagę, zdaniem autora skargi, działanie polskich urzędów wydaje się być radykalnie sprzeczne z duchem dyrektywy, na którą się powołują. Skarżący zarzucił, że polskie urzędy nie skorzystały z możliwości zawartej w art. 9 Dyrektywy, ale także zupełnie zlekceważyły list od urzędnika francuskiego, który został im przez niego przedstawiony. W związku z powyższym wnoszący skargę stwierdził, że działania organów, prowadzące do odmowy zakupionego zgodnie z prawem we Francji pojazdu, który mógłby zostać bez problemów zarejestrowany w kraju nabycia, stanowią środek utrudniający swobodny przepływ towarów

w rozumieniu Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i są sprzeczne z Dyrektywą 1999/37/WE.

W odpowiedzi na skargę organ odwoławczy wniósł o jej oddalenie, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko.

Wojewódzki Sąd Administracyjny zważył, co następuje:

Skarga zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem kontroli Sądu w niniejszej sprawie jest zgodność z prawem decyzji, utrzymującej w mocy decyzję organu I instancji, odmawiającą z powodu nieprzedłożenia dowodu rejestracyjnego rejestracji pojazdu uprzednio zarejestrowanego, a nabytego na licytacji publicznej od Zarządu Dóbr Państwowych w Tuluzie we Francji.

W sprawie bezsporny jest fakt, że skarżący złożył wniosek o zarejestrowanie przedmiotowego pojazdu, załączając wyliczone w decyzji organu I instancji dokumenty, w tym „świadcstwo sprzedaży jednego pojazdu samochodowego” wystawione przez Dyрекcję Generalną Finansów Publicznych we Francji wraz z tłumaczeniem. Bezsporne też jest, że skarżący nie dostarczył na wezwanie organu dowodu rejestracyjnego pojazdu. Nieprzedstawienie tego dokumentu – w ocenie organów – stanowiło wystarczającą przesłankę do orzeczenia o odmowie rejestracji. Organy powołały się na art. 72 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 20 czerwca 1997r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005r. Nr 108, poz. 908 ze zm.), zgodnie z którym rejestracji dokonuje się na podstawie dowodu rejestracyjnego, jeżeli pojazd był zarejestrowany. Dodatkowo SKO w Kielcach odwołało się do dyrektywy Rady Nr 1999/37/WE z dnia 29 kwietnia 1999r. w sprawie dokumentów rejestracyjnych pojazdów (Dz. U. UE. L. 138 z 1 czerwca 1999r., s. 57), z której zdaniem tego organu wynika, że nieprzedstawienie dowodu rejestracyjnego stanowi podstawę do odmowy rejestracji pojazdu.

Z powyższym stanowiskiem w realiach niniejszej sprawy nie można się zgodzić. Wynikający z art. 72 ust. 1 pkt 5 ustawy Prawo o ruchu drogowym obowiązek nie ma charakteru bezwzględny i w niektórych okolicznościach nie może mieć zastosowania. Sam ustawodawca w art. 72 ust. 2 Prawa o ruchu drogowym między innymi przewidział, iż nie jest wymagane przedłożenie dowodu rejestracyjnego w przypadku zakupu pojazdu zakupionego po przepadku na rzecz Skarbu Państwa lub na rzecz jednostki samorządu terytorialnego, pojazdu zakupionego od Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Celnej lub Sił Zbrojnych. Takie uregulowanie w polskim prawie skorelowane jest z innymi przepisami, które w takich przypadkach przewidują, że nabywcy pojazdu od takich służb dowodu rejestracyjnego nie wydaje się (§ 12 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 października 2007r. w sprawie rejestracji pojazdów Biura Ochrony Rządu, Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, kontroli skarbowej i Służby Celnej Dz. U. Nr 195 poz. 1411).

Również wymóg z art. 72 ust. 1 pkt 5 ustawy Prawo o ruchu drogowym nie będzie dotyczył sytuacji, gdy obecny właściciel pojazdu, a więc osoba, która pojazd nabyła zgodnie z obowiązującymi przepisami, nie ma prawnej możliwości uzyskania dowodu rejestracyjnego nabytego pojazdu. Stanowisko takie zostało zaprezentowane w orzecznictwie sądoadministracyjnym (por. wyrok WSA w Poznaniu z dnia 11 marca 2009 sygn. II SA/Po 1018/08 - ONSA zeszyt 4 z 2010r. poz. 75, wyrok WSA w Poznaniu z dnia

13 maja 2010r. sygn. IV SA/Po 1018/09, wyrok WSA w Krakowie z dnia 21 stycznia 2010r. III SA/Kr 977/09 LEX nr 554206; w tym ostatnim wyroku Sąd wskazał, że w przypadku nabycia pojazdu w drodze licytacji publicznej, organ administracyjny nie może odmówić zarejestrowania pojazdu z powodu nieprzedłożenia przez nabywcę dowodu rejestracyjnego, jeżeli ten dowód rejestracyjny nie został nabywcy przekazany wraz z nabytym pojazdem) i skład orzekający w niniejszej sprawie w całości je podziela.

Nie można również zgodzić się z poglądem Kolegium, że przepisy dyrektywy Rady Nr 1999/37/WE, w oparciu o które doszło do zmiany przepisów ustawy Prawo o ruchu drogowym, w wyniku której wymagane jest dołączenie do wniosku o zarejestrowanie pojazdu nabytego w państwie członkowskim UE dowodu rejestracyjnego, przemawiają za nieuwzględnieniem wniosku.

Nie można bowiem zapominać o tym, że powyższa dyrektywa została wydana z tego powodu, że poszczególne kraje członkowskie w różny sposób regulowały kwestie rejestracji pojazdów, a jej celem było przede wszystkim ujednoczenie i uproszczenie procedury rejestracyjnej w krajach członkowskich UE, czemu miało właśnie służyć wprowadzenie świadectwa rejestracji. Nieprzedstawienie takiego świadectwa nie może być jednak automatycznie podstawą do zastosowania art. 72 ust. 1 pkt. 5 Prawa o ruchu drogowym wprost i wydania negatywnej decyzji w przedmiocie rejestracji. Konieczne jest bowiem w takim przypadku, co uszło uwadze Kolegium, sprawdzenie czy nabywca miał możliwość uzyskania tego dowodu od organów rejestracyjnych państwa pochodzenia pojazdu. Przeciwna interpretacja w sposób nieuzasadniony i sprzeczny z zasadą demokratycznego państwa prawa pozbawiałaby właściciela dysponowania rzeczą zgodnie z jej przeznaczeniem i podważałaby zaufanie obywateli do administracji państwowej. Nakazy prawne muszą być interpretowane racjonalnie i nie mogą one nakładać na obywatela obowiązków, które nie są możliwe przez niego do wykonania z uwagi na inne prawne uregulowania. Słusznie zauważył skarżący, że jeżeli zgodnie z prawem francuskim można na podstawie wydanych mu dokumentów zarejestrować legalnie nabyty tam pojazd, a ponadto nie istnieje możliwość uzyskania przez niego innych dokumentów, to nie można ograniczyć mu prawa do rejestracji pojazdu w Polsce.

W niniejszej sprawie, jak wynika z akt administracyjnych, skarżący przedstawił pismo Dyrekcji Generalnej Finansów Publicznych, Państwowej Dyrekcji Interwencji Dóbr Państwowych, Komisariatu Sprzedaży w Tuluzie, w którym Zastępca Komisarza Sprzedaży zaświadczył, że świadectwo sprzedaży jest jedynym dokumentem przekazywanym kupującemu pojazdy, w celu ich ponownego zarejestrowania. Ten dokument zastępuje tymczasowy dowód rejestracyjny i powinien być użyty w celu wydania ostatecznego dowodu przez odpowiedni urząd w miejscu zamieszkania nabywcy. Żaden inny dokument nie jest sporządzany przez francuskie urzędy.

Z powyższego wynika, iż wydany skarżącemu dokument „Świadectwo sprzedaży jednego pojazdu samochodowego” w świetle prawa francuskiego zastępuje tymczasowy dowód rejestracyjny, który uprawnia do poruszania się zakupionym pojazdem (w okresie 15 dni od ich wstawienia), oraz że jest to jedyny dokument przekazywany kupującemu, w celu ponownej rejestracji pojazdu w kraju nabycia. Skoro tak, wszystko wskazuje na to, iż skarżący nie miał prawnej możliwości uzyskania dowodu rejestracyjnego zakupionego pojazdu. Z dokumentu tego wynika także, iż zakupiony samochód był pojazdem bezpieczeństwa publicznego, co może rodzić przypuszczenie, że został nabyty od francuskiego odpowiednika jednej z jednostek wymienionych w art. 72 ust. 2 pkt 3 ustawy Prawo o ruchu drogowym.

Reasumując, w ocenie Sądu art. 72 ust. 1 pkt 5 ustawy prawo o ruchu drogowym nie można stosować wprost w przypadku, jeżeli uprawnione organy w państwie pochodzenia pojazdu, będącym państwem członkowskim Unii Europejskiej, twierdzą, że wydany przez nie dokument jest jedynym dokumentem przekazywanym kupującemu pojazd, w celu ich ponownego zarejestrowania. Jak już wcześniej wspomniano celem Dyrektywy Rady Nr 1999/37/WE było ułatwienie ponownego wprowadzenia do eksploatacji pojazdów, które były poprzednio zarejestrowane w innym państwie członkowskim, a w tym kontekście, jak trafnie podniósł to autor skargi, rygoryzm organów rejestrujących wydaje się całkowicie sprzeczny z jej założeniami.

Jeżeli organy rozstrzygające niniejszą sprawę miały wątpliwości co do przedstawionego przez skarżącego świadectwa sprzedaży, bądź co do treści tego dokumentu, to winny skorzystać z regulacji zawartej w art. 9 Dyrektywy Rady 1999/37/We i zwrócić się do organów francuskich z pytaniem, dlaczego nie został kupującemu wydany oryginał francuskiego dowodu rejestracyjnego oraz czy przepisy wewnętrzne tego państwa zezwalają na oddanie do dyspozycji właściciela dowodu rejestracyjnego sprowadzanego pojazdu, i dopiero po ustaleniu powyższych kwestii rozstrzygnąć, czy od strony można wymagać dostarczenia dowodu rejestracyjnego. Tylko gdyby okazało się, że z przyczyn leżących po stronie skarżącego nie został mu wydany dowód rejestracyjny, zasadna byłaby odmowa uwzględnienia jego wniosku o zarejestrowanie pojazdu.

Mając powyższe na uwadze zaskarżona decyzja jak i utrzymana nią w mocy decyzja organu I instancji podlegały uchyleniu, o czym Wojewódzki Sąd Administracyjny orzekł na podstawie art. 145 § 1 pkt 1 lit. „a” i „c” oraz art. 135 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U nr 153 poz. 1270 ze zm.). Zgodnie z art. 152 tej samej ustawy Sąd określił, że zaskarżona decyzja nie podlega wykonaniu do chwili uprawomocnienia się wyroku.

Ponownie rozpoznając sprawę organy będąc związane dokonają ocenę prawną, dokonają pełnych ustaleń stanu faktycznego, w tym zbadają treść i znaczenie świadectwa sprzedaży wystawionego dla właściciela pojazdu. Powyższe winno znaleźć odzwierciedlenie w uzasadnieniu decyzji, spełniającej wymogi określone w art. 107 § 3 kpa.